

Lastesykkelvelgeren: Hvem er din type?

Her ser du fordelene og ulempene ved de ulike modellene.

Nei, det finnes ingen fasitsvar. Det finnes ikke én lastesykkel som er best. Det lille universet av lastesykler er ikke helt ulikt bilens verden:

De kommer i ulike varianter, noen med enormt lasterom – andre med mindre. Noen er bygget for fart, andre mest for komfort. Selv sykler som kan se like ut, kan føles helt forskjellige når du sitter oppå. De har ulike egenskaper, for ulike behov.

Din jobb er å vurdere hvilke egenskaper som betyr mest for deg og dine behov. Prøvekjøring er gull verdt, men hvis du absolutt vil ha et lynkjapt svar på femten sekunder, så får du en kort og unyansert oppsummering her:

Hurtigguiden til lastesykkelvalget

Sykler du mest på asfalt og er opptatt av enkel tilgang til romslig lasterom, samt værskjerming av barn og bagasje: **Velg en tohjuls kassesykel**

Vil du ha en som føles som en vanlig sykkel, fikser fortauskanter og traktorveier, og lett får med to halv voksne passasjerer: **Velg en longtailsykel**

Sykler du mest på asfalt og vil ha en som er superstødig i lav fart, samt muligheten til å frakte ekstra digre ting: **Velg en trehjuls kassesykel**

Vil du helst slippe en stor sykkel, men trenger mer bagasjeplass enn de vanlige syklene kan by på: **Velg en kort lastesykel**

Vil du aller helst fortsette å bruke den fine sykkel du allerede har, men trenger mer plass nå og da: **Velg en smart sykkeltilhenger**

Du skal straks få se en oversikt over fordeler og ulemper ved disse fem forskjellige alternativene.

Denne valghjelperen er inndelt etter de fem *kategoriene* som er nevnt over – men vær klar over at det finnes sykler med svært ulike egenskaper innenfor hver kategori av lastesykler.

Dette er i mine øyne særlig framtreddende blant kassesyklene, og det handler om hva sykkelens designet for: Er det en sporty modell bygget for fart og lengre strekninger, eller en mer rendyrket bussykkel der en komfortabel sittestilling betyr mer enn maksimalt fraspark i pedalene?

Før vi går til fordel/ulempe-oversikten, vil jeg peke på noen enkeltmodeller som eksempler på slike forskjeller, innenfor utvalget av to- og trehjuls kassesykler. Dette er kun basert på mine egne inntrykk og er ingen fasit.

Egenskapene sporty og komfortabel er heller ikke automatisk gjensidig utelukkende – du kan sitte svært godt og relativt oppreist på en mer sportslig modell også.

Husk også at størrelsen på lasteplan/-kasse varierer en del mellom ulike tohjuls lastesykler – og at de mest komfortable generelt har romsligere kasser.

Tohjuls kassesykler:

SPORT: Bullitt er kjent for å være rask, det samme er **Omnium**, **Triobike Cargo** og **Riese & Müllers** modeller **Load** og **Packster**. De tre første er danske, de sistnevnte er tyske – og har dempegaffel foran (Load har også bakhjulsdemping). Alle er fartsorienterte sykler som åpner for mer framoverlent sittestilling..

KOMFORT: Workcycles Kr8, Bakfiets.nl, Babboe og Urban Arrow er alle nederlandske familiesykler med laidback sittestilling, rikelig med plass og klassisk, kontinental attitude: Du skal ikke ha det for travelt, men du skal sitte godt og ha god oversikt over trafikken.

Trehjuls kassesykler:

SPORT: Her skiller Butchers & Bicycles, Liveloo og Veleon seg ut med sportslige ambisjoner: Butchers og Veleon lener seg over i svingene og kan dermed kan sykles fort i svingene. Liveloo er lett og kompakt, med en lynrask styrerespons og relativt lavt styre.

KOMFORT: Nær sagt alle de andre trehjuls kassesyklene jeg kjenner er bygget for maks lastekapasitet og stabilitet, på bekostning av høy fart og sporty egenskaper. Topp for deg som vil frakte store ting eller mange barn, og ikke er like opptatt av å sykle fort.

Hva så med longtailsyklene og de korte lastesyklene? Der er ikke ulikheten fullt så framtrødende, og det er vanskeligere å dele dem inn slik, synes jeg. De fleste av disse kan lett sykles både fort og langt, og ligger nærmere klassiske tursykler i kjøreegenskaper.

OK, da er vi klare for oversikten over fordeler og ulemper:

Tohjuls lastesykkel/kassesykkel

Felles fordeler for to- og trehjuls kassesykler:

- Det som du frakter er i synsfeltet, og du har bedre kontakt med barna når de sitter foran.
- Passasjerene har god utsikt og oversikt når de kan se framover.
- Lasteflaten er lavt plassert, dermed kan tunge ting fraktes uten at sykkelen blir ustabil eller sidetung.
- Bred støtte av motorsykkel-type gjør sykkelen svært stødig når den er parkert.
- Plass til opptil fire barn foran på de romsligste modellene.

- Kalesje beskytter passasjerer og last mot regn og vind
- Gode muligheter for å lage egne løsninger for å frakte hva du trenger mest, kasser, barn

Unike fordeler for tohjuls kassesykler:

- Like smal som en vanlig terrengsykkel (som har styrer som kan være bredere enn en lastekasse), men ofte like stor lastekapasitet som de bredere trehjulingene
- Balanserer som en vanlig sykkel og er enklere å sykle i fart enn tradisjonelle trehjuls kassesykler (trehjulingene Veleon og Butchers & Bicycles kan lenes over i svingene, og er derfor et unntak her)
- Lastekasse foran skjermer for vannsprut og regn når du sykler, slik at du ikke blir så lett våt på beina

Ulemper med tohjuls kassesykler:

- Større svingradius enn longtailsykler
- Mindre forhjul langt framme samt lastevekt foran gjør det vanskeligere å sykle opp fortauskanter enn med longtailen, noe som kan gjøre det upraktisk å velge snarveier i byen. Unntak: Riese & Müller-modellene Load og Packster kan enklere sykles opp fortauskanter, takket være fjæring på forhjulet.
- Tilbakelente, nederlandske kassesykler uten elmotor er ikke like godt egnet for oppoversykling som de fleste longtailsykler
- Med stor kalesje kjenner du sidevinden bedre enn på longtail
- Vrien å frakte med seg på bil eller tog/bane

Trehjuls lastesykkel/kassesykkel

Felles fordeler for to- og trehjuls kassesykler:

- Det som du frakter er i synsfeltet, og du har bedre kontakt med barna når de sitter foran.
- Passasjerene har god utsikt og oversikt når de kan se framover.
- Lasteflaten er lavt plassert, dermed kan tunge ting fraktes uten at sykkelen blir ustabil eller sidetung.
- Sykkelen står svært stødig når den er parkert.
- Plass til opptil fire barn foran på de romsligste modellene.
- Kalesje beskytter passasjerer og last mot regn og vind

Unike fordeler for trehjuls kassesykler:

- Tre hjul gjør sykkelen stødigere når du sykler svært sakte, for eksempel i gågater eller tett trafikk (Butchers & Bicycles krever litt trening her, fordi fronten lener seg til siden og derfor må balanseres)
- Kan føles litt tryggere på vinterføre, siden den ikke så lett sklir og velter i lav fart på glatt eller. Velter heller ikke hvis du kjører et av hjulene nedi en trikkeskinne.
- Egner seg godt til store, høye gjenstander da statisk balanse er god.
- Mange opplever de store, trehjuls kassesyklene som bedre synlig i trafikkbildet slik at den kan føles tryggere
- Enklere å hoppe av sykkelen et øyeblikk for å ordne med barna eller bagasjen, siden den står stødig på tre hjul

Ulemper med trehjuls kassesykler:

- Må ofte sykles forsiktig i raske svinger for å unngå løft på indre hjul foran når du sykler uten last (gjelder ikke Butchers & Bicycles og Veleon, som kan lene seg over i svingene)
- Trehjulinger uten krengefunksjon, lener seg sideveis når du sykler langs skrått underlag, slik at du selv må lene deg motsatt vei for å sitte loddrett. Vanlige sykler med to hjul står alltid loddrett uansett, derfor krever trehjulinger ofte mer tilvenning før de føles stødige her
- Tre hjulspor på vinterføre betyr merkbart tyngre rullemotstand på snø og annet mykt underlag, og kan være vanskelig på smale stier/fortau eller over dype søkk i asfalt – fordi du har tre hjul i hvert sitt spor å passe på
- Større svingradius enn longtailsykler
- Vanskelig – oftest umulig – å sykle opp fortauskanter, kan gjøre det upraktisk å velge snarveier i byen
- Vrien å frakte med seg på bil eller tog/bane

Longtailsykkel

Fordeler:

- Like lett å sykle og svinge med som en helt vanlig sykkel, lavere terskel for uinnvidde
- Kan frakte personer opp mot 170-180 cm samtidig som veskene er fylt med bagasje, det kan bli litt trangt i kassesykkel
- Kan enkelt parkeres og låses i vanlige sykkelstativer, det er vanskeligere med kassesykkel om en ikke rygger den.
- Flere har 26-tommers hjul foran, det åpner for brede, kraftige vinterdekk av terrenntypen med ekstra mange pigger, mens de andre lastesyklene har mindre hjul foran som kun tar smale hybrid-vinterdekk
- Lett å frakte med en ekstra sykkel ved å stroppe forhjulet fast oppi en sideveske eller på nedre lastebøyler, gitt at du har bøyler eller storvesker a la Surly Dummy Bags / Xtracycle-vesker
- Enklere å stå oppreist og tråkke i bakkene med enn klassiske, nederlandske kassesykler (dette er dog ikke noe problem på sistnevnte så lenge de har elmotor)

Ulemper:

- Mangler værskjerming for passasjerer, som må kles i regntøy eller [-poncho](#) i dårlig vær (Hamax har en regnponcho som dekker hele barnet når det sitter på)
- Veskene kan være mer tungvinte å pakke bagasjen oppi enn bare å slippe den i en kasse
- Store og tunge kasser må enten plasseres på én side eller settes oppå bagasjebrettet, ergo høyere tyngdepunkt

- Mange kommer kun med enkeltstøtte fra fabrikken, brede og stødigere dobbeltstøtter er da ekstra utstyr. Bli uansett ikke like stødige i parkert tilstand som to- og trehjuls kassesykler, som har bredere støtter under kassa
- Longtail med fastmonterte lastebøyler nede (Yuba) eller kasse (Madsen) kan ikke brukes med tilhenger, med mindre den festes med spesiallaget brakett helt bakerst på ramma. Surly Big Dummy, Xtracycle og Benno kan brukes med henger, så lenge du ikke samtidig bruker lastebøyler a la U-Tubes på venstre side.

Kort lastesykkel

Fordeler:

- Like enkel å sykle på som en helt ordinær sykkel
- Enklere å ta med inn eller frakte på tog eller bil enn lange lastesykler
- Kan frakte svært mye mer enn ordinære sykler på samme lengde
- Tung last på solid bærer foran svaier mindre enn tung last bak på en longtail
- Rimeligere enn ordinære lastesykler

Ulemper:

- Mindre lasteplass enn de aller fleste ordinære lastesykler (Workcycles Fr8 har dog nyttelast på hele 250 kilo)
- Vanskelig å frakte lengre gjenstander

Sykkeltilhenger

Unike fordeler for sykkeltilhenger:

- Fungerer med nær sagt enhver sykkel – som dermed får mangedoblet lastekapasitet
- Kan lett kobles av og på, slik at selv den letteste racer kan bli midlertidig lastesykkel
- Rimelig i innkjøp, selv de aller dyreste tilhengerne koster mindre enn billige lastesykler
- Myggnetting på barnehengerne gjør det mulig med god og insekts-fri lufting på varme dager, også når sykkelen er parkert og barnet sover. Jeg har ennå ikke sett lastesykkel-kalesjer med myggnetting
- Mange barnehengere kan også brukes som trille/joggevogn eller pulk, og dermed fungere som flere produkter i ett
- Store varetilhengere som Surly Bill og Bikes at Work har langt større lastekapasitet enn noen lastesykler har, hvis du vil betale rundt ti tusen for en slik tilhenger

Ulemper:

- Barnetilhengere tar oftest under halvparten av den lastevekten som gode lastesykler kan takle
- Barna stanger hodet i taket rundt seksårsalderen med mindre du kjøper spesialmodeller, lastesykler kan lett frakte større barn

- Dårlig oversikt over bagasjen ved sykling, og dårligere kontakt med barna i fart
- Må være koblet på hele tiden for å ha samme impulsive nytteverdi som lastesykkel
- Med barn i barnetilhenger er ekstra bagasjeplass langt mindre enn på lastesykkel
- Med to barn føles en tilhenger ikke like stabil i fart som en lastesykkel med to barn
- Avstanden bakover krever ekstra påpasselighet ved passering av trange steder
- To ekstra hjul gir mer rullemotstand
- 40 kilo i tilhengeren føles tyngre å dra enn 40 kilo som er plassert på en lastesykkel

Men MÅ jeg kjøpe ny sykkel eller tilhenger?

Niks! Du må selvsagt ikke anskaffe tilhenger eller lastesykkel for å få med deg mer – det finnes mye nyttig tilbehør som kan utvide kapasiteten på sykkelen du allerede har.

- Bagasjebrett med høyere lasteevne enn de typiske 25 kg.
- Bagasjebrettforlengere som gjør at du kan kombinere sykkelvesker og barnesete, eller bruke dobbelt opp med sidevesker
- Frontbærer som kan frakte bagasje over forhjulet
- Kurv på styre eller bagasjebrett.
- Lukket og låsbar boks på bagasjebrettet.
- Rammevesker som utnytter den ledige plassen inne mellom rammerørene, såfremt den plassen ikke brukes av et batteri

Les mer om transportsykler på: <http://transportsykel.no/lastesykkelguiden/>